
Nyttig om omsorgssvikt og overgrep

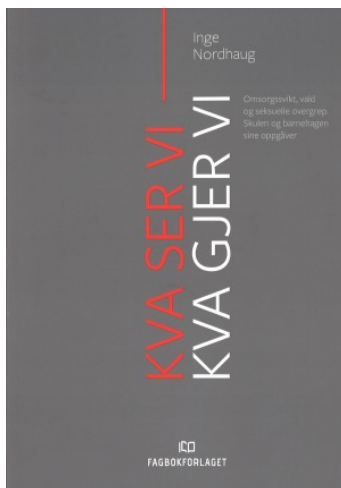

ANMELDELSER

ARNE K. MYHRE

Overlege, Barne- og ungdomsklinikken
St. Olavs hospital

Inge Nordhaug

Kva ser vi – kva gjer vi

Omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Skulen og barnehagen sine oppgaver.
144 s, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2018. Pris NOK 299

ISBN 978-82-450-2010-6

Sommeren 2017 leverte Barnevoldsutvalget en rapport hvor man konkluderte med at offentlige instanser i altfor liten grad var i stand til å avdekke alvorlig vold, overgrep og omsorgssvikt mot barn, og at dette kunne ha svært alvorlige konsekvenser for barnet. Et av forslagene til tiltak var at kunnskap om å gjenkjenne og handle rasjonelt ved slike forhold måtte inn i rammeplanene for de utdanningene som kvalifiserer for å arbeide med barn og unge. Denne læreboken er et direkte svar på forslaget og retter seg mot studenter som tar grunnskolelærer- og barnehagelærerutdanning.

Boken er bygd opp med seks kapitler og to barneeksempler (Aksel og Anne), som er gjennomgående i alle kapitlene og bidrar til å konkretisere innholdet. Forfatteren skal ha ros for bruk av QR-koder som gjør at leseren lett kan ta frem filmer fra YouTube, som på en utmerket måte illustrerer viktige poeng. I slutten av hvert kapittel er det en oppsummering av hovedpoeng, i tillegg til refleksjonsspørsmål.

I første kapittel definerer forfatteren hva vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt er. Her gis en god innføring i tilknytningsteori og hvordan foreldre kan ivareta barns behov. Kapittel to handler om konsekvensene av vold, overgrep og omsorgssvikt. I kapittel tre stiller forfatteren spørsmålet om hva vi kan gjøre. Handlingskompetanse er det sentrale målet. Leseren får en god innføring i hvordan man skiller alvorlige saker fra de mindre alvorlige. Melding til barnevernstjenesten er et sentralt tema her.

Kapittel fire er interessant og viktig, her drøfter forfatteren viktige forhold som hindrer oss profesjonelle i å respondere på en god måte. Diagnoser kan kamuflere dysfunksjonelle oppvekstforhold, og det er mange grunner til at barn ikke kan, tør eller ønsker å fortelle om hjemmesituasjonen.

Kapittel fem handler om å snakke med barn og foreldre og inneholder mange konkrete og gode tips til hvordan dette praktisk kan gjøres. Siste kapittel er en gjennomgang av det sentrale lovverket, med vekt på det som regulerer taushetsplikt og meldeplikt.

Boken er skrevet på nynorsk og var god å lese, også for en som ikke bruker nynorsk til daglig. Den vil være egnet for leger som i sin praksis arbeider med barn. Undertegnede savnet en bredere innføring i det tverretatlige arbeidet rundt barna, og spesielt politiets og barnehusenes rolle burde ha blitt diskutert grundigere. Jeg vil likevel anbefale den til kolleger.

Publisert: 3. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0303
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. juli 2026.